

BETAAL MET ARKEL

Samenlevenskunst in Vijfheerenlanden door de invoering van de Arkel als aanvullende munteenheden.

Martien van Steenberghe

8 november 2009

Het domino-effect van de economische crisis is in volle gang. Eerst de grootbanken, dan de lokale banken, dan de lokale overheid en het MKB en vervolgens de samenleving en de burger vallen ten slachtoffer. En dat allemaal omdat het geld op is—alsof we de bouw moeten stoppen omdat de centimeters op zijn.

Wat we in Vijfheerenlanden juist willen versterken, bevorderen en stimuleren is:

- plezier, zingeving en samenlevenskunst;
- gemeenschapszin en vertrouwen tussen de buurtbewoners;
- integratie en participatie van bewoners, waaronder kwetsbare groepen zoals allochtone jongeren, ouderen en gehandicapten; en
- het nemen van verantwoordelijkheid door burgers voor het realiseren van een prettiger leefomgeving.

De crisis biedt gelukkig ongekende kansen voor de invoering van systemische innovaties op het gebied van geldsystemen voor samenlevenskunst. Innovaties van loyaliteitssystemen zoals AirMiles, Bonuskaarten en Rocks maken eigen, lokale en regionale munteenheden zoals de Arkel mogelijk die samenwerking en sociale samenhang bevorderen.

Lokale overheid, bedrijfsleven en de burger kunnen de handen ineenslaan en snel, daadkrachtig en tegen zeer geringe kosten de Arkel

invoeren en zo de échte economie laten bloeien—dóe economie waar bedrijven niet-financiële goederen en diensten produceren en verkopen.

Het Arkelsysteem is renteloos, gebaseerd op wederzijds krediet, uren dienstverlening, een onderhandelde ruilvoet en kent een kleine vergoeding op openstaande bedragen die ten goede komt van het algemeen belang. Hierdoor stroomt de lokale Arkel en de energie als nooit tevoren waardoor de werkgelegenheid met sprongen omhoog gaat en zelfs vrijwilligerswerk eindelijk financieel waardeert en onderdeel maakt van de lokale economie.

Lokale hoogconjunctuur laat de wijk, de stad en de regio bloeien en bruisen, borgt de belastinginkomsten voor de overheid en biedt het noodzakelijke tegenwicht voor de opdoemende recessie. “Betaal met Arkel!” prijkt op menige winkel en website. Ook ZZP-ers en de overheid omarmt en stimuleert het gebruik van het Arkelsysteem.

De Arkel voorziet in de noodzakelijke economische stabiliteit, veerkracht en duurzaamheid, juist in deze barre tijden.

WIJ ACCEPTEREN ARKEL

De Arkel heeft veel weg van spaarsystemen zoals AirMiles, Rocks and andere zegelsystemen. Het geeft de burger de mogelijkheid om op een aanvullende manier waarde te scheppen en te

ontvangen. Arkels zijn ook de verborgen motor achter grote maatschappelijke, economische en politieke verschuivingen. Het doel van de Arkel is om het ruilen van diensten en middelen binnen de gemeenschap Vijfheerenlanden te versoepelen, zelfs, of juist, bij gebrek aan euro's. De Arkel als een overeenkomst heeft veel gemeen met andere sociale contracten zoals politieke partijen, nationaliteiten of het huwelijk. Deze verbintenissen zijn reëel, zelfs als ze slechts in jouw gedachten bestaan.

Afspraak: **binnen Vijfheerenlanden kunnen Arkels gebruikt worden als betaalmiddel. De Arkel is synoniem aan geld, met de nadruk op de ruilfunctie ervan.**

De invoering en het gebruik van de Arkel heeft grote invloed op de waarden en verhoudingen binnen de samenleving of gemeenschap. Zelfs specifieke emoties en gedragspatronen worden bevorderd of tegengehouden door de manier waarop het Arkelsysteem is ontworpen.

Arkels bieden een oplossing:

- die Vijfheerenlanden in staat stelt de ouderen het geld te geven dat ze nodig hebben omdat ze langer leven;
- die honderden mensen een bestaan geven als er groei is zonder werkgelegenheid;
- voor de strijd tussen financiële belangen op de korte termijn en duurzaamheid op de lange termijn;
- om ZZP-ers elkaars diensten in te laten zetten en zo samen meer kunnen dan ieder apart;
- om een monetaire crisis het hoofd te bieden.

Met de Arkel kan Vijfheerenlanden aan haar fundamentele verplichting voldoen dat haar bewoners als een geboorterecht kunnen beschouwen: een eerlijke kans hebben ons echte potentieel, en daarmee die van Vijfheerenlanden, te ontwikkelen—ongehinderd door gebrek aan euro's. Met Arkels krijgt iedereen een eerlijke kans om mee te doen aan het scheppen van nieuwe welvaart en samenlevingskunst.

In tijden van buitengewone verandering slagen we als we alles waarmaken waar we van kunnen dromen—én we slagen als we dromen over over alles wat we kunnen waarmaken. Het Arkelstelsel is dé hefboom en katalysator voor het in gang zetten van de noodzakelijke en

wenselijke veranderingen.

Het Arkelstelsel is ons meest indringende informatiesysteem omdat het door de duizenden dagelijkse handelingen in alle lagen van de Vijfheerenlanden doorsijpelt. Arkels als geld zijn ook een uitermate universeel informatiesysteem omdat de hele wereld, dus ook Vijfheerenlanden, vertrouwt op de individuele geldprikkel om samenlevingen te motiveren.

Het Arkelsysteem is zodanig ontworpen dat het samenwerking stimuleert. De Arkel is aanvullend (complementair) op het conventionele geldsysteem van de euro en beiden kunnen naast elkaar gebruikt worden. Vaak kan het zelfs zin hebben ze als gemengde betalingen te gebruiken—gedeeltelijke betalen in Arkels en gedeeltelijk betalen in euro's, net zoals we dat met Airmiles en Rocks kunnen.

Informatietechnologieën raken meer verbreid en daardoor zijn individuen, collectieven en gemeenschappen meer in staat om zelf geld- en reputatiesystemen in te zetten en zelf in controle te zijn van geldcreatie en -interactie en bijbehorende systemen.

WAARDEVOL HANDELEN

De ene dienst is de andere waard. De rekeneenheid en basis van de Arkel is één uur dienstverlening. Verschillende soorten dienstverlening hebben een verschillende waarde. Boodschappen doen of eten bereiden voor een bejaarde wordt bijvoorbeeld gewaardeerd op een lagere uurwaarde dan lichamelijke verzorging. Over het aantal Arkels dat een uur waard is kan onderhandeld worden.

Als je een dienst levert aan een ander, dan neemt het tegoed op rekening toe en die van de ander af.—wederzijds krediet Als je zelf een dienst nodig hebt—bijvoorbeeld als je zelf zorg nodig hebt of als je ziek bent—dan neem je weer tegoed van je rekening op. Jouw tegoed vormt een aanvulling op bijvoorbeeld de normale zorgverzekering die in euro uitkeert.

Als een meerderheid van verschillende profit en non-profitorganisaties besluiten de Arkel te gebruiken, ontstaat een kritische massa die rijp is om door de opwaartse knik van hiepergroei te schieten.

Bejaarden ervaren de hogere kwaliteit van deze verzorgers en neigen daardoor de diensten die in Arkels worden betaald te verkiezen boven de diensten die worden betaald in euro.

Bovendien geven veel mensen er de voorkeur aan om (een gedeelte van) hun tegoed aan Arkels over te dragen aan hun ouders die misschien in een ander deel van het land wonen. Een particuliere ‘clearinginstelling’ verzorgt zulke overboekingen op regionaal en nationaal niveau.

In Japan werkt dit systeem al sinds 1995 en met veel succes. Daar heet dit systeem de Fureai Kippu (letterlijk ‘Zorgzame Relatiekaartjes’).

SCENARIO'S

Elk verhaal laat het resultaat zien van een succesvol geïmplementeerde geldinnovatie zien en is een project dat nu al ergens op Aarde plaatsvindt. Achter dit verhaal ligt een systeem met dezelfde kenmerken als het Arkelsysteem.

LENTE

Morgen viert meneer Yamada zijn 105e verjaardag — een belangrijke dag. Voor het feest is alles nauwkeurig gepland. De gasten komen morgen binnen door de zorgvuldig verzorgde Japanse theetuin van meneer Yamada.

Het gezichtsvermogen van meneer Yamada is te zwak voor een rijbewijs, maar nog steeds goed genoeg voor het genieten van de Zenachtige vrede van de struiken en stenen en het zien van het doorbreken van de eerste voorjaarsknoppen aan het kersenbonsaiboompje.

Over enkele ogenblikken komt een buurman, een student aan een nabijgelegen universiteit, het avondmaal brengen en helpen met het zo belangrijke dagelijkse ritueel. Het onafhankelijke leven is al deze jaren een genot, en de wijsheid en levenservaring worden door familie en burens hoog gewaardeerd.

“Goedenavond, meneer Yamada,” zegt de student. “Ik heb uw favoriete schotel voor u meegenomen, Yosenabe, zoals u dat zo lekker vindt.” Glimlachend geniet meneer Yamada van de eerste hap. De student ontvangt voor zijn diensten een vergoeding in de lokale munteenheid.

Het leven kan mooi zijn als je 105 bent, zelfs met de kleine uitkering van een bankbediende

die al lang met pensioen is.

GELD ZAT

Er is altijd voldoende Arkel. De Arkel is dus, in tegenstelling tot de euro, noch schaars, noch overvloedig, altijd precies voldoende. De Arkel wordt geschapen door wederzijdse tegoeden als een debet- en kredietpositie op het moment van de transactie.

Als Esther bijvoorbeeld een dienst van één uur verleent aan Farid en ze beiden die dienst 10 Arkels per uur waard vinden, krijgt zij een tegoed van 10 Arkels en Farid een debet van 10 Arkels. Ze hebben daardoor Arkels geschapen die voor de transactie nodig zijn, door de transactie zelve overeen te komen.

Het grote voordeel van een systeem van wederzijdse tegoeden is dat het zelfregulerend is teneinde altijd voldoende Arkel ter beschikking te hebben. Het is een ‘rotonde voor dienstverlening’. Daarnaast zijn de operationele kosten voor Arkelsysteem relatief nihil. Moderne open source software houdt alle transacties op een veilige en zeer betaalbare manier bij als een soort nutsvoorziening — net als gas, water en licht.

RENTEVRIJ

De Arkel is rentevrij. Er wordt geen rente verleend op de tegoeden of gevraagd voor kredieten, net zoals het “islamitisch bankieren” dat meer en meer interesse kweekt. Het grote voordeel van de renteloze Arkel is dat de neiging tot oppotten van de Arkel wordt tegengegaan waardoor de Arkel en de energie makkelijker kunnen stromen.

STROOMGELD

‘Stroomgeld’, de kleine verpagingsvergoeding op openstaande bedragen, laat de Arkel stromen. Deze door de tijd bepaalde vergoeding op openstaande bedragen van de Arkel werkt het oppotten van de Arkel tegen. Besparingen treden hierdoor juist op in andere vormen dan het vergaren van het ruilmiddel. Deze zogenaamde verpagingsvergoeding of ‘stroomgeld’ vloeit in het Arkelfonds. Vanuit dit Arkelfonds worden projecten gefinancierd ten behoeve van het algemeen nut van Vijfheerenlanden. Het Arkelfonds

kan ook gebruikt worden om een gedeelte van de gemeentelijke belasting te betalen.

De vergoeding op openstaande bedragen fluctueert rond de 1% per maand. Dat resulteert automatisch in meer werk (en inkomsten) voor anderen. De rentevrije Arkel samen met het stroomgeld stimuleert de hele lokale economie om de Arkel weer snel uit te geven. Hierdoor ontstaat vanzelf meer werk en welzijn en blijft het stromen en bruisen.

WERK ZAT

Kortom, de Arkel:

- Laat mensen vrij en willig werken en stuwt de werkgelegenheid.
- Waardeert vrijwilligerswerk en maakt haar (economische) bijdrage zichtbaar.
- Helpt deelgevers de motivatie voor het zoeken van ‘normale’ banen te behouden.
- Stelt mensen in staat om tijd in geld te veranderen.
- Geeft mensen een (tweede) kans op deelname in zowel de profit als non-profit wereld.
- Geeft mensen die meer tijd dan geld te besteden hebben zich verdienstelijk te maken voor de gemeenschap en volledige aan de economie mee te doen.
- Vergroot werkgelegenheid (en vermindert of elimineert zelfs werkloosheid).
- Schept de mogelijkheid voor een financiële compensatie voor het werk van moeders.
- Werkt de door de introductie van de euro verminderde mogelijkheden om de werkloosheid te verminderen tegen.
- Maakt de bestrijding van werkloosheid mogelijk tegen een fractie van de kosten van meer traditionele steun aan werklozen.

EENVOUDIGE, BETAALBARE REALISATIE

Voor de realisatie van het Arkelsysteem zijn de technische zaken voor een groot gedeelte al op orde. Er is open source software beschikbaar waarmee snel en zeer betaalbaar een open administratief transactioneel systeem opgezet kan worden.

Het aanvullende Arkelsysteem kan snel en doeltreffend ingevoerd worden omdat de beschikbaarheid van de vereiste speciaal ontworpen

open source software en kennis om het systeem op te zetten en te beheren voorhanden is. Het Arkelsysteem maakt uiteraard gebruik van de communicatiekracht van Internet. Open source biedt daarboven de flexibiliteit om makkelijk en betaalbaar nieuwe functies aan het systeem toe te voegen of meerdere munteenheden op dezelfde smart card mogelijk te maken zonder te hoeven wachten op de eigenaar van de software.

De acceptatie en het gebruiksgemak van de Arkel krijgt optioneel nog een extra stimulans door digitale betalingsmogelijkheden te scheppen die gebruik maken van chipcards en apparatuur die goedkope onderlinge mobiele transacties mogelijk maken.

VOORDELEN

“De Arkel symboliseert het liefhebbende geven en ontvangen tussen individuen, dat aan de mens het gevoel geeft emotionele wortels in Vijfheerenlanden te hebben (...) De Arkel ontstaat als symbool van de menselijke ziel.”

— Vrij naar William H. Desmond

De Arkel en zakelijke en economische zin van alternatieve geldsystemen en complementaire munteenheden geven plezier en stimuleren lokale samenlevingskunst en voorspoed.

PLEZIER EN ZIN

De Arkel:

- Leidt tot bevredigend werk, eerlijke verdiensten en zekere voorspoed.
- Geeft betekenis aan jouw leven en dat van anderen.
- Is ‘cool’ om te doen.

SAMENLEVINGSKUNST

De Arkel:

- Laat elkaar meer als gelijke te zien en te behandelen.
- Biedt een buffer tegen externe verstoringen zoals een plotselinge verhoging van de rentevoet voor de nationale munteenheid of andere economisch rampen.
- Verhoogt contactdichtheid en netwerkeffecten — net zoals in Silicon Valley.
- Innoveert de economie en gemeenschap om een leidende rol te spelen als een samenleving

die voorop loopt.

- Stimuleert de coördinatie van bedrijfsleven, overheid, onderwijs, en gemeenschappen om als één organisatie samen te werken.
- Bevordert het vertrouwen onder de mensen zodat een gevoel van gemeenschapszin kan worden opgebouwd.
- Genereert vele nieuwe vriendschappen.
- Versterkt het weefsel van gemeenschappen.
- Lost de gemeenschappelijke problemen op die opgelost dienen te worden.
- Verhoogt de welvaart, rijkdom — niet alleen de financiële — en stabiliteit van de gemeenschap als geheel.
- Verbetert de zorgkwaliteit.
- Stelt ons in staat om het ruilmiddel af te stemmen op plaatselijke behoeftes.

ZAKELIJK ZINNIG

De Arkel:

- Is een uitermate kosteneffectieve manier om zaken te doen: de commissie op verkopen binnen het systeem kan beperkt blijven tot rond de 0,5%.
- Levert veel goedkoper krediet dan de euro.
- Geeft toegang tot een vooraf geschoond en trouw klantenbestand.
- Versterkt effectieve marketing omdat het tot nieuw klantenverkeer en nieuwe trouwe klanten leidt in aanvulling op de klanten die met gewoon geld betalen — klanten die je zonder dit systeem niet zou krijgen.
- Geeft kleine ondernemingen toegang tot (schaal)voordelen die anders alleen voor grote ondernemingen beschikbaar zijn.
- Maakt gezonde en billijke concurrentie mogelijk tussen grote en kleine (regionale) ondernemingen.
- Benut eventuele overcapaciteit door ze voor gemeenschapsgeld aan te bieden (bijvoorbeeld lege bioscoop- of restaurantstoelen).
- Vereenvoudigt het boekhoudstelsel.
- Mobiliseert anders ongebruikte middelen in de gemeenschap zonder belastingen en door volledig gebruik van het marktstelsel.
- Bevordert niet alleen ondernemingen maar zijn iets wat de klant wil.
- Verlaagt de operationele en transactionele

kosten van het financiële systeem.

ECONOMISCH ZINNIG

De Arkel:

- Heeft historisch bewezen op andere plekken op Aarde het enige middel te zijn dat werkt op het moment dat de situatie het slechts was.
- Verlaagt de schuldpositie op alle niveaus.
- Leidt tot een evenwichtiger economisch speelveld.
- Verkleint de rompslomp van bureaucratische programma's.
- Maakt renteloze kredieten en microkredieten makkelijker en betaalbaarder en opent daarmee de deuren naar een dynamische vertrouwensruimte.
- Vermindert de inflatoire druk op nationale munteenheden.
- Stimuleert regionale economische ontwikkeling.
- Vervangt importeren van dure externe producten en diensten door hoogwaardige lokale en regionale producten en diensten.
- Is van belang voor grote banken om te kunnen experimenteren met nieuwe manieren om financiële problemen en crises op te lossen.
- Dient als 'reserveband' tijdens crises van de nationale munteenheid.
- Wordt verder aangewakkerd door de sterk groeiende cybereconomie.
- Maakt elke deelgever een enthousiaste en gemotiveerde verkoper van het stelsel.
- Maakt het mogelijk om met eigen snelheid en eigen ritme — onafhankelijk van anderen — te reageren op veranderingen. Autonomie.
- Is altijd perfect zelfregulerend omdat het het meest risicovolle en verraderlijke besluit bij het beheersen van een munteenheid elimineert.
- Lost op structurele wijze het conflict op tussen ecologische duurzaamheid op de lange termijn en de financiële prioriteiten die zijn ingebouwd door het conventionele systeem van munteenheden.
- Vermindert op systematische wijze de mogelijkheid of het belang van een wereldwijde recessie.
- Is een zeer stevig opvangstelsel voor monetaire instabiliteit.

- Kent het gevaar van een wildgroei van complementaire fiat-munteenheden en bijbehorende onbeheersbare inflatie niet.

BONUSEIGENSCHAPPEN

De Arkel:

- Resoneert met de trend naar een informatiesamenleving (Web 2.0, Web 3.0).
- Is in potentie uitermate besmettelijk.
- Is win/win/win/win/win voor de koper/verkoper/organisatie/samenleving/Aarde.

VOORSPOED DOOR CRISIS

De recessie ten gevolge van de economische crisis zal langdurig, lelijk, pijnlijk en diep zijn. Tegelijkertijd biedt ze ongekende kansen voor baanbrekende innovaties op het gebied van geldsystemen en samenlevenskunst.

SLECHT NIEUWS

De ongekende convergentie van vier planetaire fenomenen voeren de druk steeds hoger op:

- de monetaire instabiliteit, opzwellend tot een enorme crisis;
- de financiële gevolgen van de vergrijzingsgolf;
- de informatierevolutie; en
- de klimaatveranderingen.

De gevolgen:

- onrust—angst, onzekerheid en twijfel; en
- toenemende werkeloosheid.

De veroudering zal de sociaal-politieke agenda steeds meer domineren en achtervolgen en heronderhandeling van sociale contracten noodzakelijk maken.

De volgende logische fase in deze systemische crisis ontvouwt zich op de autopiloot. Wat overheden ook doen, banken en andere financiële instituten zullen waar mogelijk hun leningen drastisch terugsnijden om na de enorme financiële verliezen hun balans weer op orde te krijgen. Dit zal de wereldeconomie verzwakken tot op het punt van een recessie. Op zijn beurt raakt dat de bankbalans weer, en zo voort, in een neerwaartse spiraal richting een algehele depressie.

Ondanks de logische reactie van elke individuele bank om de leningen terug te snoeien en hun verliezen te compenseren verdiept dit het gat dat

collectief voor de wereldeconomie wordt gegraven als ze het allemaal tegelijkertijd doen—en voor het financiële systeem zelf.

De aanhoudende financiële crisis heeft een structurele oorzaak en is niet het resultaat van een cyclisch fenomeen of falend management. Deel van de bewijslast hiervoor vormen de meer dan 96 grote bankcrises van de laatste 20 jaar. Bovendien vonden deze ineenstortingen plaats onder zowel zeer verschillende regelsystemen als ook verschillende stadia van economische ontwikkeling.

De huidige ontwikkelingen in de wereld versnellen zich in aantal en omvang. De financiële crisis doet hier nog een flinke schep boven op. We dienen dringend betere oplossingen te vinden want de laatste keer dat we een ineenstorting van deze omvang beleefden—de Grote Depressie van 1930—was aanleiding voor een golf van fascisme en de Tweede Wereldoorlog.

Conventionele oplossingen—nationalisatie van de probleemactiva en/of de nationalisatie van banken—bestrijden alleen maar de symptomen, niet de systemische oorzaken van de huidige bancaire crisis. De financiële herregulatie die op ieders politieke agenda staat zal in het gunstigste geval uitsluitend de frequentie van dergelijke crises verlagen, maar kan ze niet voorkomen.

GOED NIEUWS

Al deze veranderingen bieden ongekende mogelijkheden en ruimte voor creativiteit en innovaties die ver uitgaan boven wat voorafgaande generaties ook maar konden verzinnen. Het goede nieuws is dat een systemisch begrip en technische oplossingen beschikbaar zijn die dergelijke economische ineenstortingen voorgoed naar het verleden verwijzen.

Een recente conceptuele doorbraak levert bewijs voor het feit dat álle complexe systemen—inclusief onze monetaire en financiële systemen—structureel onstabiel worden zodra de efficiency overmatige nadruk krijgt ten koste van diversiteit, onderlinge verbindingen en de cruciale veerkracht waarin ze voorzien.

De oplossing ligt daarom in de invoering van een nieuwe aanvullende munteenheid, de Arkel, die

specifiek is ontworpen:

- ten behoeve van de beschikbaarheid van geld als primair medium voor uitwisseling van diensten en producten;
- om anderszins ongebruikte middelen te koppelen met onvoorziene behoeften binnen een gemeenschap, regio of land;
- om het sparen van en speculeren met geld te vervangen door het laten stromen ervan.

De verrassende systemische ‘a-ha-beleving’ is dat juist diversivering van onze munteenheden leidt tot duurzame vitaliteit van de samenleving op alle schaalniveaus.

Deze munteenheden staan bekend als ‘aanvullend’ omdat ze het huidige nationale geld—de euro—niet vervangen maar juist naast de euro opereren. De twee systemen versterken elkaar en houden elkaar in een vruchtbare harmonieuze balans.

GEEF BANKEN DE RUIMTE

Het invoeren van het Arkelsysteem hoeft slechts van kracht te zijn gedurende de periode dat banken niet in de positie zijn om hun traditionele rol van financiering van de echte economie kunnen vervullen. Zodra het banksysteem volledig hersteld is om haar traditionele rol weer te spelen kan het gebruik van de Arkel weer terugvallen.

De meest effectieve manier voor overheden om een strategie van meer diverse, duurzame en veerkrachtige monetaire ecologie te implementeren is om een robuust, goed gekozen, aanvullend muntsysteem te accepteren voor gedeeltelijke betaling van belastingen gedurende deze periode waarin banken niet in de positie verkeren om de echte economie volledig te financieren.

EEN VERHAAL APART

Er waren eens, gedurende een vergelijkbare crisis die we nu doormaken, 16 zakenlieden die samschoolden om te onderzoeken hoe zij zelf actie konden ondernemen om de crisis te beteugelen. Zijzelf en hun klanten hadden een schrijven van hun bank ontvangen waarin stond dat hun kredietlimiet verlaagd of geëlimineerd zou worden. Faillissement was slechts een kwestie van tijd.

Ze realiseerden zich dat bedrijf A de lening nodig had om goederen te kopen van bedrijf B,

dat op haar beurt spullen moest kopen van haar eigen toeleveranciers. Daarop besloten ze een onderling wederzijds kredietstelsel te creëren en nodigden hun klanten en toeleveranciers uit mee te doen. Wanneer bedrijf A iets koopt van bedrijf B ontvangt A het debet en B het credit. Ze creëerden zo hun eigen muntstelsel waarvan de waarde identiek was aan de nationale munt, maar met de interessante eigenschap dat het niet rentedragend was.

De landelijke banken startten een massale perscampagne om dit revolutionaire idee de kop in te drukken. De campagne faalde wonderbaarlijk en dit kleine systeem redde de bedrijven die destijds betrokken waren. Onder de gebruikers van het systeem werd een coöperatie opgezet zodat de rekeninghouders konden blijven handelen met de munt.

Sommige deelnemers konden ook in de munteenheid van de coöperatie lenen tegen een merkwaardig lage rente van 1% tot 1,5%. Al deze leningen dienden voorraden en andere goederen en activa als onderpand te hebben. Dit systeem groeide in de tijd uit tot een kwart van alle handel in het land.

Zesenvijftig jaar later bewees een Amerikaanse professor in een economische studie dat hét geheim voor de legendarische economische stabiliteit van dat land lag in dat vreemde onofficiële geld dat parallel aan het nationale geld onder de bedrijven circuleerde.

Die welbekende economische veerkracht werd meestal toegekend aan een mysterieus en onbekend nationaal kenmerk. Telkens wanneer een recessie de kop op stak nam het handelsvolume in deze onofficiële munteenheid drastisch toe, waarbij tegelijkertijd de effecten van de recessie op verkoop en werkgelegenheid afnam. Zodra er een hoogconjunctuur ontstond expandeerde de handel in de nationale munt terwijl de activiteit in de onofficiële munt weer terugviel.

De verrassende implicaties van deze studie zijn dat het spontane anticyclische gedrag van dit kleine onorthodoxe systeem de centrale bank van het land juist hielp in haar inspanningen om de economie te stabiliseren.

Dit is geen sprookje maar het waar gebeurd verhaal van het WIR-systeem. Het WIR-systeem

in Zwitserland, een geldsysteem parallel aan de Zwitserse franc dat sinds 1934 operationeel is, is een lichtend voorbeeld van de oplossingsrichting. Het WIR-systeem is vandaag de dag nog steeds operationeel.

Het WIR-systeem is destijds als B2B-systeem ('business to business'-systeem) opgericht door een handvol ondernemers en verhandelt nu met 60.000 leden ongeveer 1,4 miljard euro per jaar. Het WIR-systeem is grondig onderzocht en het blijkt dat dit systeem opleeft in economisch barre tijden, terwijl tijdens perioden van hoogconjunctuur het systeem weer meer naar de achtergrond schuift. Het WIR-systeem blijkt het geheim achter de spreekwoordelijke robuustheid van de Zwitserse economie te zijn.

DE KOE BIJ DE HORENS

De lokale overheid en de bedrijfssector kunnen de échte economie—de economie waar bedrijven niet-financiële goederen en diensten produceren en verkopen—katalyseren door het robuuste Arkelsysteem wortel te laten schieten en te koesteren in haar groei en bloei. De centrale overheid kan uit de experimenten de krenten pikken die op nationaal niveau kunnen worden ingevoerd. Laten we de koe bij de horens vatten.

VOED DE ECHE ECONOMIE

Verklein de impact van de financiële crisis op de echte economie door hier en nu beslissingen te nemen en in onderstaande volgorde initiatieven te starten voor de daadkrachtige en dringende invoering van het Arkelsysteem door:

- de lokale en regionale bedrijfssector;
- de regionale, lokale en stedelijke overheden.
- de nationale overheid.

GEZONDE WORTELS

Het Arkelsysteem voorziet een systemische oplossing voor de instabiliteit van het monetaire systeem—iets dat de huidige aanpak niet eens tracht te bereiken. Systemische oplossingen bieden de enige remedie tegen toekomstige herhaling door de oorzaak van deze problematiek bij de wortel aan te pakken. De WIR toont aan dat deze in steek op een anticyclische wijze bijdraagt aan economische en financiële stabiliteit,

veerkracht en duurzaamheid.

Op alle niveaus is leiderschap vereist—publiek en privaat, lokaal en nationaal—om ons uit deze crisis te leiden, in het bijzonder gedurende de transitieperiode die we nu zijn binnengegaan. Een strategie die uitgaat van meerdere belanghebbenden en schaalniveaus is hierbij het meest effectief.

De invoering, acceptatie en stimulans van de Arkel:

- ontwijkt of vermindert de wurggreep op de echte economie die door de bancaire kredietcramp ongetwijfeld ontstaat;
- valt volkomen binnen de eigen politieke beslissingsbevoegdheden van nationale, regionale en lokale overheden;
- biedt overheden volledige vrijheid omtrent de soort en mate van gedeeltelijke betaling van belasting;
- biedt een zeer flexibel instrument dat fijn kan worden afgestemd op de te behalen doelen zodat de Arkel precies kan worden toegesneden op de juiste uitdagingen op elk schaalniveau;
- heeft bewezen ingezet te kunnen worden voor een ruime variëteit van toepassingen;
- omzeilt het herhalen van de ergste scenario's van de Grote Depressie uit 1930 waar de wurggreep resulteerde in ongekende faillissementen, ontolereerbaar hoge werkeloosheid, onverteld leed en een giftige politieke uitval.

DE BEDRIJFSSECTOR

In de hoop dat de rot zich niet naar andere bedrijven zou uitbreiden hebben overheden net miljarden euro's van de belastingbetaler uitgegeven om banken te redden. Desondanks wordt de bedrijfssector waarschijnlijk tóch het volgende slachtoffer van de financiële crisis. Wát overheden ook doen voor de banken, de komende jaren zijn leningen moeilijker te verkrijgen en vereisen meer onderpand. De ketting van faillissementen met al haar effecten op werkgelegenheid, koopkrachtige vraag en andere sociale problemen krijgt een domino-effect.

Zodra dit domino-effect de echte economie raakt is ze moeilijker om te stoppen dan de domino's in het banksysteem. Te verwachten dat overheden in staat zijn om zelfs belangrijke

bedrijven te redden nadat ze de kosten voor het redden van de banken hebben opgebracht is ijdele hoop.

Ondernemend als ze is, kan het bedrijfsleven echter zelf stappen ondernemen om de ergste gevolgen van dit probleem het hoofd te bieden. Er is een goede kans dat ze zichzelf uit deze crisis leiden. Dat is niet een kwestie van kunnen, maar een kwestie van willen. Het leidende voorbeeld is het eerder genoemde WIR-systeem.

Neem als—regionaal en lokaal—bedrijfsleven het initiatief om B2B-systemen zoals het Arkelsysteem op te zetten op elk zinnig schaalniveau. De softwaresystemen en diensten gebaseerd op open source en internettechnologie is ruimschoots beschikbaar en tegen een fractie van de kosten die nodig zijn voor traditionele financiële systemen.

Stop de economische rampen die loskomen door het ontrafelen van het complexe zakelijke web door snel en daadkrachtig actie te ondernemen. Dringende invoering van dergelijke systemen verlagen de last die de bedrijfssector ondervindt van de economische crisis. De tijd is nu en speelt een kritische factor voor het weer aanwakkeren van groei en bloei.

Lobby bij de respectievelijke overheden om de Arkel tijdelijk geaccepteerd te krijgen als gedeeltelijke betaling van bedrijfsbelastingen. Gedeeltelijke betalingen van bedrijfsbelastingen—in de orde grootte van 10% of 20%—is een van de meest effectieve aansporingen die overheden kunnen bieden om de wijdverspreide acceptatie van de Arkel te versnellen.

Deze strategie kost de overheid geen cent en zal de belastinginkomsten zelfs vergroten. Bovendien is het simpelweg de beste systemische manier om de verspreiding van de rot tegen te gaan, ongeacht alle inspanningen om de banken te helpen.

REGIONALE, LOKALE EN STEDELIJKE OVERHEDEN

Steden en lokale overheden zitten aan het front en vangen de eerste klappen op van de sociale en economische effecten van de opdoemende recessie. Tegelijkertijd zien ze hun belastinginkomsten dalen en zijn conventionele

financiering door leningen en schulden veel moeilijker te verkrijgen. De totale uitputting van de lokale overheidsfinanciën die het betalen van juist die zaken die het sociale weefsel van Vijfheerenlanden vormen hollen daarmee de publieke diensten uit.

Wijken, stadsdelen, lokale overheden en steden:

- zullen als eerste overheidsdelen door de huidige crisis nog dieper in de problemen komen dan ze al zijn;
- vertegenwoordigen juist de nodige diversiteit en veerkracht in werkgelegenheid.

Veel overheden zitten al in een moeilijke situatie. De opdoemende recessie maakt dit aanzienlijk erger en de kredietmarkten hebben een verstikkende werking op bijna alle schatkisten. Tegenvallende belastinginkomsten en afgenomen toegang tot financiering wakkeren de neerwaartse spiraal aan. De lokale economie komt piepend en krakend tot stilstand.

Enige diversiteit in het experimenteren met de nieuwe strategie voor het invoeren van Arkelsysteem kan alleen maar voordelig zijn voor alle partijen. Bepaalde politieke prioriteiten kunnen hiermee de nodige aandacht en versnelling krijgen:

- gedeeltelijke betaling van milieubelastingen;
- lokale of regionale belastingen kunnen gedeeltelijk betaald worden in euro's en gedeeltelijk in Arkels;
- uitkering van Arkels voor inleveren van zwerfvuil;
- kwaliteitsvolle kinderverzorging;
- jeugdbegeleiding;
- ouderenzorg;
- verbetering van de infrastructuur;
- woningverbetering;
- schoonmaken van de omgeving;
- aanbrenge van groen;
- kunst, ontspanning, muziek, dans, theater, plezier;
- goed openbaar vervoer;
- voorkomen van misdaad;
- preventieve gezondheidszorg.

Kortom, een heel scala van nieuwe mogelijkheden dient zich aan die specifieke gedragspatronen stimuleren, zowel bedrijfsmatig als individueel—instrumenten die zich in de meeste gevallen al

elders in de wereld hebben bewezen. We kunnen zien dat er in onze gemeenschappen, in onze steden, onder de mensen waar we mee en in leven, veel werk verzet moet worden. De Arkel schept de mogelijkheid om op eigen kracht en onafhankelijk van (het tekort aan) euro's veel van dit werk te verzetten.

De keuze voor de Arkel betreft twee kernzaken:

- een politieke— welke activiteiten wenselijk zijn te ondersteunen; en
- een technische— robuustheid en veerkracht tegen fraude.

De invoering van een aanvullend Arkelsysteem is radicaal nieuw. Een experiment op bescheiden schaal is simpelweg veiliger en sneller dan de directe invoering op een grotere schaal zoals provinciaal of nationaal niveau. Start daarom een proef met het Arkelsysteem op stads(deel)- of wijkniveau.

DE NATIONALE OVERHEID

Uiteindelijk willen of kunnen overheden banken net zo min forceren uit te lenen aan de echte economie als dat ze een kameel door het oog van een naald kunnen krijgen. Accepteer als overheid enkele aanvullende munteenheden voor het betalen van een deel van de belasting tijdens de transitieperiode.

Elke overheid heeft daarbij de ruimte om te beslissen welke soorten belasting en in welke mate met aanvullende munten betaald kan worden. Sterker nog, het aanvullende stelsel biedt een uitgelezen sturingsmechanisme om politieke prioriteiten uitermate betaalbaar en efficiënt te bekrachtigen.

Door de acceptatie van een aanvullende munt als gedeeltelijke betaling voor belasting voorziet de overheid in krachtige aansporing om de Arkel te accepteren. Laat het opzetten en beheren van het Arkelsysteem over aan een aparte organisatie. Richt je als overheid juist op het bepalen van de criteria voor kwaliteit die de munteenheid geschikt maakt voor acceptatie door de overheid— betrouwbaarheid, veerkracht, beveiliging.

Het is overduidelijk dat het bestaan van de Arkel uitwisselingen mogelijk maakt die anders niet plaatsvinden terwijl conventioneel geld of

krediet moeilijk te verkrijgen zijn. Deze additionele uitwisselingen verhogen op hun beurt het belastbare inkomen van de betrokken bedrijven en starten daarmee een deugdzame lus die de kredietkortingen van het banksysteem tegenwerkt. Dit speelt de ingebouwde interesse van de overheid om betalingen in een robuuste munteenheid te ontvangen in de kaart.

Stimuleer en faciliteer daarom de mogelijkheden voor experimenten met aanvullende munteenheden op regionale schaal. Geef lokale overheden en de regionale bedrijfssector de ruimte en middelen om hiermee snel van start te kunnen gaan. Leer van de experimenten en neem zinnige praktijken op in de nationale besturing.

DE DRIE MUSKETIERS

Wij commiteren ons aan de verkenning, organisatie, planning en realisatie van het Arkelstelsel in cocreatie met alle belanghebbenden van Vijfheerenlanden door het geven van voorlichting en het uitvoeren van de noodzakelijke workshops en projecten. Gemeentelijk bestuur, bedrijven, winkeliersverenigingen, werkgroepen en organisaties en andere lokale initiatieven die hun woon- en leefomgeving wensen te verbeteren in ruime zin zien wij daarbij als cocreators.

De primaire doelstellingen van onze insteek op basis van het Arkelsysteem zijn:

- het versterken van de gezamenlijke zin van Vijfheerenlanden en het vertrouwen tussen de buurtbewoners;
- het bevorderen van de integratie en participatie van bewoners, waaronder kwetsbare groepen zoals allochtone jongeren, ouderen en gehandicapten; en
- het stimuleren van burgers om verantwoordelijkheid te nemen voor het realiseren van een prettiger leefomgeving.

Martien van Steenberghe
Aardbron
martien@aardbron.nl
+31 6 53 54 59 60
Ursulinenhof 46
4133 DJ Vianen